

Recunoaște diferența și creează o cultură școlară comună

Această strategie a fost realizată de un grup transnațional de școli implicate în proiectul School Safety Net. Strategia are ca scop rezolvarea studiului de caz intitulat **“O lume a diferențelor”**.

Atitudinea și comportamentul protagonistului

Reacția participanților

Participanții au tendința de a evidenția condițiile sociale și economice ale lui Mahmud ca fiind cauza convingerii sale că frecventarea școlii în Portugalia este inutilă. Poate că ar trebui să avem în vedere că Mahmud este prins la mijloc între opiniile părinților săi despre școală și ceea ce îi transmite școala.

Participanții, de asemenea, susțin un control mai strict ce l-ar forța pe Mahmud să își îndeplinească obligațiile legale și datoria de a frecventa școala de bază.

Ei vorbesc despre necesitatea de a-l implica pe Mahmud mai mult în dinamica clasei astfel încât el să poată învăța să scrie și să comunice corect în Portugheză.

Strategii de implementat

Dificultățile lui Mahmud reprezintă o dovadă a multelor dificultăți cu care se confruntă elevii imigranți adeseori când încep școala într-o țară străină.

O mai bună integrare și succesul școlar presupun ca Mahmud și întreaga comunitate școlară să colaboreze pentru atingerea unui țel comun.

Cei 10 pași propuși de “Ghidul pentru elevii imigranți” (în special pașii 5, 6, 7, 8) din Proiectul SSN constituie un cadru util în rezolvarea problemelor lui Mahmud.

5. Să învețe limba

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=5

6. Să comunice cu alții

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=6

7. Să comunice cu profesorii

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=7

8. Să se integreze în cadrul colectivului de elevi și/sau a grupului de prieteni de aceeași vârstă – „peer GROUP”

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=8

1. Metoda sugerează ca elevii imigranți să identifice obstacolele cu care s-au confruntat și/sau pe care și le-au imaginat. Mahmud va trebui să dezvolte flexibilitate (capacitatea de a se adapta) și să învețe să își gestioneze emoțiile și sentimentele față de alții. (A se vedea pasul 9 “Ghid pentru elevii imigranți”: “Gestionează emoțiile și sentimentele” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=9).

Un băiat prins între opiniile conflictuale despre școală, va trebui să fie ajutat în ceea ce privește *stima de sine* și *încrederea*. (pasul 2: “Acceptă șocul cultural” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=2)

În afara necesității de ajutor pentru a depăși șocul cultural pe care îl trăiește ca urmare a situației sale de imigrant, Mahmud trebuie să fie stimulat să învețe mai mult despre organizarea internă a școlii și despre dinamica în relațiile cu comunitatea locală. Mahmud ar putea să fie încurajat să se înscrie în centrele sociale și comunitare de tineret care îl pot ajuta să se integreze mai bine în

cadrul școlii prin diverse activități și prin întâlniri cu alți băieți și fete. (A se vedea pasul 3 “Ghid pentru elevii imigranți”: “Este și școala ta” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=3).

Așa cum s-a subliniat de către câțiva profesori, strategia ar trebui să cuprindă măsuri pentru diminuarea handicapului școlar a lui Mahmud, și anume studiul limbii portugheze, dinamica grupului pentru a facilita integrarea sa relațională, ca și participarea la activitățile de remediere școlară.

Pasul 6. “Comunică cu alții”

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=6;

Pasul 8. “Integreză-te în cadrul colectivului de elevi și/sau în cadrul grupului de prieteni de aceeași vârstă – Peer GROUP”

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=8).

Învățarea limbii țării gazdă va fi o piatră de temelie pentru integrarea sa.

(A se vedea pasul 5: “Învață limba”

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=5). Această învățare ar trebui să fie încurajată și prin vizionarea programelor televiziunii naționale sau prin lectură.

Atitudinea și comportamentul colegilor de clasă

Reacția participanților

Majoritatea profesorilor nu iau măsuri față de atitudinea și comportamentul colegilor de clasă ai lui Mahmud. Doar unul dintre ei recunoaște că, colegii de clasă adoptă un comportament ce nu facilitează integrarea lui Mahmud, subliniind critic îngăduința profesorilor față de unele comentarii ale colegilor de clasă ai lui Mahmud și lipsa de respect pe care o manifestă colegii săi uneori. Totuși, cei mai mulți profesori subliniază nevoia ca profesorii să fie mai activi și mai categorici cu scopul de a evita atitudini similare neadecvate.

Strategii de implementat

Luând în considerare sugestiile formulate, profesorii pot influența coexistența interculturală în cadrul clasei, promovând lucrul în echipă și cooperarea între elevi.

(A se vedea pasul 8 “Ghid pentru profesori: Aproiați-vă de elevi” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=8).

Ei ar putea, de asemenea, să utilizeze strategii pentru a cultiva ceea ce este comun tuturor elevilor dar și ceea ce este diferit, subliniind moștenirea culturală a elevilor imigranți și modalități de a aparține mai multor culturi, și nevoia altor elevi de a le respecta.

(A se vedea pasul 7 “Ghid pentru profesori”: “Definiți metoda”. http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=7

Profesorii nu pot îndeplini această sarcină singuri; ei trebuie sprijiniți de către alte persoane interesate (precum directori și consilieri, ca și asociații de părinți).

(A se vedea pasul 10 “Fă cunoscută experiența ta și altora” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=10).

Atitudinea și comportamentul profesorilor

Reacția participanților

Profesorii subliniază că rolul profesorului nu ar trebui să se reducă doar la a preda. Se spune ca



profesorii din ziua de azi sunt provocați să facă față noilor situații potrivnice și, prin urmare, ei trebuie să fie pregătiți să-și facă datoria în consecință. Participanții susțin că profesorii lui Mahmud ar fi trebuit să adopte un comportament mai vigilent și mai activ, înțelegând pe deplin dimensiunile reale cu cauze multiple ale problemei sale de integrare. Este nevoie de metode școlare diferite și metodologii care să creeze un mediu mai primitiv, mai prietenos și mai empatic pentru elevii imigranți și clasele multinaționale.

Strategii de implementat

Profesorii ar trebui mai întâi să adune informații despre mediul familial și cultural, în urma unor discuții cu părinții sau cu alți elevi cu aceleași origini culturale. Profesorii ar putea să creeze legături părinții vizitându-i acasă sau participând la întâlnirile cu părinții. Profesorii ar putea să discute cazul acetui elev cu colegii și alte persoane interesate. Ei ar avea doar beneficii din asemenea acțiuni.

A se vedea: "Ghid pentru profesori Pasul 3: "Analizați povești adevărate de viață ale copiilor imigranți la școală" http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=5&st=3

"Ghid pentru profesori" Pasul 4: "Identificați diverse nivele de acțiune" http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=5&st=4

"Ghid pentru profesori" Pasul 9: "Luați legătura cu părinții" din "Ghid pentru profesori" http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=5&st=9

Mahmud are nevoie de atenție specială din partea profesorilor și alți educatori din cadrul școlii, astfel încât să învețe să-și exprime conflictele culturale pe care le trăiește dar și să învețe să facă față deficiențelor sale fizice. Profesorii trebuie să fie conștienți de dubla barieră cu care se confruntă Mahmud în integrarea sa în școală – pe lângă șablonul cultural diferit Mahmud poartă, în plus, povara deficienței sale fizice. Deci profesorii trebuie să realizeze și să accepte că elevii imigranți au valori diferite de cele ale școlii și să învețe să scape de prejudecățile și stereotipurile lor, încercând să cunoască și să înțeleagă cultura altora, în timp ce ar trebui să se gândească cum ar putea uni cultura școlii cu cea a elevului imigrant. Profesorii trebuie să obțină pachete de instruire specială bazate pe dezvoltarea unor abilități interculturale și pe modul în care ei ar putea să promoveze integrarea academică, socială și culturală a copiilor imigranți.

A se vedea: "Ghid pentru profesori" Pasul 5: "Luați atitudine față de concepții și atitudini în cadrul clasei" http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=5&st=5

Cu scopul de a rezolva problemele lui Mahmud, concepțiile și atitudinile din cadrul clasei, (a se vedea pasul 5 de mai sus, http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=5&st=5) trebuie să se aibă în vedere următoarele aspecte: profesorii pot determina întregul colectiv să influențeze valori comune, de solidaritate și respect reciproc, să construiască o cultură a clasei și a școlii căreia toți elevii ar fi mândri să îi aparțină, să folosească și să valorizeze moștenirea culturală a tuturor elevilor, încurajând și abilitățile de relaționare. Acest lucru include, de asemenea, organizarea de activități care să încurajeze "coexistența" în cadrul colectivului de elevi din care face parte și Mahmud, cum ar fi implicarea elevilor de diverse origini în proiecte, exerciții și ateliere de lucru pentru a descoperi comorile și moștenirea fiecărei culturi reprezentate.

A se vedea: "Ghid pentru profesori" Pasul 2: "Căutați resurse"

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=5&st=2

"Ghid pentru profesori" Pasul 8: Apropiați-vă de elevi http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=5&st=8



Atitudinea și comportamentul părinților

Reacția participanților

Profesorii recunosc importanța legăturilor de familie și de context în acest caz special și sugerează să se ia atitudine imediată în ceea ce privește neînțelegerea și respingerea exprimate de părinții lui Mahmud.

Înțelegerea și întrepătrunderea șabloanelor culturale pare a fi o problemă importantă ce trebuie abordată. Participanții sugerează nevoia de a stabili o relație mai apropiată cu părinții lui Mahmud cu scopul de a elimina golul școlar și cel cultural. Părinții lui Mahmud trebuie să fie convinși că, frecventând școala Mahmud va avea o viață mai bună și, de asemenea, că viața școlară presupune participarea la toate activitățile școlare, inclusiv la excursiile școlare.

Ajutorul oferit de alt grup de profesioniști este necesar pentru a rezolva aceste probleme, cum ar fi asistenții sociali și psihologii.

A se vedea: “Ghid pentru profesori” Pasul 9: “Aproiați-vă de părinți” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=9

Strategii de implementat

Personalul școlar ar putea căuta “părinți intermediari” cu care acești părinți să împărtășească același context (idee menționată în pasul 7.1 din “Ghid pentru părinți” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=7)

Școala este adeseori percepută ca un “dușman” de către familiile de imigranți. Trebuie dezvoltată încrederea acestor familii de imigranți, acceptându-le valorile și punctele de vedere și negociind pe tema culturii școlare.

A se vedea: “Ghid pentru părinți”. Pasul 2: “Cunoașterea școlii”

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=2

Școala nu este totdeauna o prioritate pentru părinții care se confruntă cu alte probleme pentru a le mai păsa de alte experiențe școlare (sau neșcolare). Ședințe cu părinții organizate de școală (a se vedea pasul 3.6 “Ghid pentru părinți”

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=3) sau întâlniri personale cu părinții de care personalul școlii poate profita pentru a familiariza părinții cu cultura școlară. Este și cazul întâlnirilor informale, cum ar fi “cafeneaua părinților” (a se vedea pasul 9.3 “Ghid pentru părinți”

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=9), unde părinții se pot întâlni cu părinți similari și personal școlar pentru a se familiariza cu valorile școlii.

Atitudinea și comportamentul directorului de școală

Reacția participanților

Profesorii arată, implicit o înțelegere clară a rolului cheie pe care directorul trebuie să îl adopte în această situație, solicitând o implicare mai mare în analiza cazului, rezolvarea problemei și monitorizarea întregii situații. Un participant solicită o conducere mai activă care să mobilizeze și să ghideze energiile actorilor educaționali în rezolvarea problemei de integrare a lui Mahmud.

Strategii de implementat

Directorul ar trebui să organizeze sesiuni de remediere pentru Mahmud pentru a preveni apatia și riscul părăsirii timpurii a școlii (recuperarea materiei, sprijin pentru rezolvarea temelor, sprijin suplimentar pentru învățarea limbii...). Acest lucru presupune prezicerea problemelor elevilor imigranți ca cele cu care se confruntă Mahmud. (A se vedea: “Ghid pentru directori”. Pasul 3:



“Prezicerea problemelor elevilor imigranți” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=3).

Este rolul directorului școlii să facă legătura cu asociațiile locale (pasul 8 “Ghid pentru părinți”. “Comunicarea cu familiile” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=8) ceea ce l-ar putea determina pe Mahmud să se reconcilieze cu școala. Directorul ar trebui să coordoneze, să informeze și să sprijine profesorii de la clasă pentru a face față integrării lui Mahmud, și iar trebui să solicite resurse umane suplimentare, dacă este necesar, cum ar fi mediatorii interculturali, asistenții sociali, psihologi, etc.

(Pasul 6.1. http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=6 despre mobilizarea și implicarea tuturor actorilor școlii și ai comunității).

Este rolul directorului de a monitoriza și de a evalua măsurile luate pentru a determina eficiența lor. (A se vedea pasul 9 “Monitorizare și evaluare” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=9).

Având în vedere că ar putea exista cazuri similare cu cel al lui Mahmud, directorul școlii ar trebui să propună cursuri de perfecționare pentru profesori astfel încât aceștia să-și adapteze predarea la diverse populații de elevi.

(Pasul 7.4. http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=7)

Directorul de școală ar trebui să inițieze și să sprijine un dialog cu familia lui Mahmud prin întâlniri regulate cu părinții acestuia pentru a-i informa despre sistemul școlar și obiectivele acestuia (în limba lor, dacă este necesar) și despre progresul și nevoile lui Mahmud. (Pasul 2. “Identificarea problemelor de la școală” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=2)

Ar fi, de asemenea, recomandabil ca directorul să introducă o politică de bun venit pentru elevii imigranți și familiile lor ceea ce ar putea include: organizarea vizitării școlii, explicarea organizării studiilor, a lecțiilor și a claselor, informându-i pe elevi și părinți despre regulile și valorile școlii, despre oamenii cărora se pot adresa în caz că se confruntă cu dificultăți sau dacă au întrebări de adresat. (Și să facă acest lucru, în propria limbă, dacă este necesar).

A se vedea: Pasul 6.3. http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=6)

Pasul 8. “Comunicarea cu familiile” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=8)

Directorul de școală ar trebui să disemineze, în cadrul comunității școlare, protocolul legal de acțiune ce trebuie urmat în cazuri similare cu cele ale lui Mahmud.

(A se vedea, de exemplu, pasul 3.3. http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=3 care sugerează că directorii ar trebui să definească studiile; și pasul 4.1. referitor la crearea cadrului metodologic și analitic cu scopul de a face față problemei integrării elevilor imigranți. http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=4).

Atitudinea și comportamentul celorlalți actori

Reacția participanților

Deși se acordă puțină atenție rolului jucat de alți actori, profesorii consideră acțiunile psihologilor sau ale asistenților sociali ca fiind necesare. Participanții susțin că sinergiile trebuie construite între diverși profesioniști implicați în cazuri similare cu cel al lui Mahmud.

Strategii de implementat

Profesorii de sprijin, psihologii și asistenții sociali pot să-și exprime acordul pentru un curriculum



adaptat pentru Mahmud, chiar dacă acesta constă din ore de remediere în limba portugheză sau din instruirea sa referitoare la modul de a relaționa cu ceilalți, în timpul pauzelor.

(A se vedea: “Ghid pentru directori”. Pasul 5. Planificarea. http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=1&st=5).

Acest personal de sprijin poate fi, de asemenea, implicat în medierea politicilor școlare cu comunitățile mai mari de imigranți locali. Ei pot comunica cu actorii din domeniu (agenți ai școlii și din afara școlii) pentru a propune soluții care să fie adaptate cel mai bine elevilor imigranți, cum ar fi crearea de rețele între populațiile imigrante și neimigrante; sau medierea culturii școlare părinților imigranți; sau oferirea de sugestii referitoare la locul unde adulții și familiile lor ar putea învăța mai mult despre cultura țării gazdă; sau întărirea convingerii că o educație oferă abilități de bază pentru viață.

(A se vedea: “Ghid pentru directori”. Pasul 10: “Definirea unei politici școlare pentru integrarea elevilor imigranți”. http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=1&st=10

Personalul de sprijin poate colabora cu profesorii clasei pentru a crea resurse pedagogice disponibile pentru copii ca Mahmud.

(A se vedea: “Ghid pentru factorii de decizie”. Pasul 5: “Realizarea autoevaluărilor locale” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=3&st=5).

Liderii din educație pot promova și sprijini instruirea pe teme de strategii de mediere interculturală pentru profesori, directori și personal de sprijin. (Pasul 10.4. din “Ghid pentru factorii de decizie” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=3&st=10).

S-ar putea lansa proiecte educaționale locale pentru a crea o rețea și pentru a aloca toate resursele comunității (de la școli, municipalități locale, muzee, asociații sportive și culturale, etc.) din domeniul integrării imigranților. A se vedea “Ghid pentru factorii de decizie”. (A se vedea: Pasul 8. “Dinamici școlare eficiente” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=3&st=8).

